

364

Besluit van 30 augustus 1989, houdende vaststelling van de Rechtspositieregeling assistenten in opleiding en akademie-onderzoekers bij de rijksonderzoeksinstituten

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken, van 11 juli 1989, nr. AB88/439/U50, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Financiële Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel;

Gelet op de artikelen 125, eerste lid en 134, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530);

De Raad van State gehoord (advies van 8 augustus 1989, nr. W04.89.0413);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 21 augustus 1989, nr. AB 89/149/V3, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Financiële Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel;

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1 Algemene bepalingen

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

a. rijksonderzoeksinstituut: een instituut waarvan de taakstelling primair is gelegen in het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, geheel of ten dele ten behoeve van het Rijk en geheel of ten dele gefinancierd uit rijksmiddelen en waarvan het personeel ambtenaar is in de zin van artikel B1 van de Algemene burgerlijke pensioenwet;

b. assistent in opleiding: de ambtenaar die in aansluiting op een met goed gevolg afgelegd doctoraal examen bij een universiteit, dan wel afsluitend examen bij een instelling van hoger beroepsonderwijs, in tijdelijke dienst is aangesteld bij een rijksonderzoeksinstituut, ten einde zich door het verrichten van wetenschappelijk onderzoek alsmede door het ontvangen van onderwijs verder te bekwamen tot wetenschappelijk onderzoeker of technologisch ontwerper;

c. academie-onderzoeker: de ambtenaar die in het bezit zijnde van een doctoraat in tijdelijke dienst is aangesteld bij een rijksonderzoeksinstituut

voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op specifieke personeelsplaatsen die mede op advies van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen zijn toegewezen, mits de duur van de aanstelling de tijd van vijf jaar niet te boven gaat;

d. het bevoegd gezag: het orgaan belast met de leiding van het rijks-onderzoekinstituut.

Artikel 2

Dit besluit is van toepassing op de assistent in opleiding en de academie-onderzoeker met een aanstelling bij een rijksonderzoekinstituut.

§ 2 De assistent in opleiding

Artikel 3

1. De artikelen 5, 6, 7, 12, tweede lid, onder b, 71 en 75 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR; Stb. 1931, 248) zijn niet van toepassing op de assistent in opleiding.

2. De artikelen 6 en 7, hoofdstuk III, artikel 21, tweede lid en artikel 23 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (BBRA 1984; Stb. 1983, 571) zijn niet van toepassing op de assistent in opleiding.

Artikel 4

1. De assistent in opleiding wordt aangesteld in tijdelijke dienst ter verdere wetenschappelijke opleiding en vorming.

2. In de akte van aanstelling legt het bevoegd gezag, in overleg met de toekomstige assistent in opleiding, zo concreet mogelijk de doelstellingen van de aanstelling vast.

3. Ingeval de assistent in opleiding wordt aangesteld ter vervaardiging van een proefschrift dan wel proefontwerp, bedraagt de aanstellingsduur ten hoogste vier jaren dan wel, ingeval toepassing wordt gegeven aan artikel 10, vijfde lid, onder b, ten hoogste twee jaren.

4. Ingeval de assistent in opleiding wordt aangesteld om gedurende een beperkte tijd mee te werken aan een onderzoekproject dan wel ter vervaardiging van een beperkt technologisch ontwerp, bedraagt de aanstellingsduur ten hoogste twee jaren.

5. Uiterlijk een half jaar vóór het verstrijken van de in het derde en vierde lid genoemde termijnen kan, ingeval daartoe naar het oordeel van het bevoegd gezag redelijkerwijs aanleiding bestaat, worden besloten tot verlenging van de aanstelling met ten hoogste een kwart van de eerste aanstellingsduur.

6. Behoudens het bepaalde in het vijfde lid kan de totale aanstellingsduur van de assistent in opleiding die wordt aangesteld op grond van het vierde lid en aansluitend naar het oordeel van het bevoegd gezag tot vervaardiging van een proefschrift dan wel proefontwerp in staat blijkt te zijn, worden verlengd, waarbij de totale termijn op grond waarvan de assistent in opleiding op grond van het vierde en vervolgens op grond van het derde lid, eerste zinsnede, werkzaam is, de termijn van vier jaar niet mag overschrijden.

7. De aanstelling geschiedt als regel voor de volledige werktijd.

8. Gelijkzeitig met de akte van aanstelling ontvangt de assistent in opleiding een exemplaar van:

a. dit besluit;

b. het opleidings- en begeleidingsplan, als bedoeld in artikel 6 van dit besluit.

Artikel 5

1. De assistent in opleiding verricht wetenschappelijk onderzoek en legt de resultaten hiervan vast in een proefschrift dan wel proefontwerp, in een technologisch ontwerp, dan wel in één of meer andere wetenschappelijke produkties.

2. De omvang van de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, vermeerderd met de omvang van de daarbij te ontvangen opleiding en begeleiding als omschreven in het opleidings- en begeleidingsplan bedraagt gerekend per jaar niet minder dan 75 procent van de tijd waarvoor de assistent in opleiding is aangesteld.

3. Voor zover de assistent in opleiding wordt belast met andere werkzaamheden, die gerekend per jaar de 25 procent van de totale aanstellingstijd niet te boven mogen gaan, dient het te gaan om werkzaamheden van wetenschappelijk niveau, waarvan de vervulling de in de akte van aanstelling vast te leggen doelstellingen van de aanstelling ten goede kan komen.

Artikel 6

1. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat na overleg met de aan te stellen dan wel aangestelde assistent in opleiding en in overeenstemming met de aangewezen begeleider dan wel promotor, bedoeld in het vierde lid, onder b, voor iedere assistent in opleiding een op betrokkene afgestemd opleidings- en begeleidingsplan wordt vastgesteld.

2. Ingeval de assistent in opleiding wordt aangesteld ter vervaardiging van een proefschrift dan wel proefontwerp, geschiedt die aanstelling niet dan nadat in het opleidings- en begeleidingsplan de afspraken zijn vastgelegd, die het bevoegd gezag met een universiteit heeft gemaakt over de universitaire opleiding en begeleiding van betrokkene.

3. Het opleidings- en begeleidingsplan wordt tegen het einde van het eerste jaar voor de verdere duur van de aanstelling nader ingevuld en wordt zo nodig van jaar tot jaar bijgesteld.

4. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid worden in het opleidings- en begeleidingsplan in ieder geval vastgelegd:

a. welke kennis en vaardigheden dienen te worden verworven en op welke wijze dit dient plaats te vinden;

b. wie de begeleider, en indien promotie wordt beoogd, wie de promotor zal zijn;

c. de omvang in uren per maand van door de aangewezen begeleider dan wel promotor te geven persoonlijke begeleiding waarop de assistent in opleiding ten minste recht heeft.

Artikel 7

1. Een jaar nadat de assistent in opleiding is aangesteld wordt over betrokkene, tegen de achtergrond van het opleidings- en begeleidingsplan en de doelstellingen van de aanstelling, een beoordeling opgemaakt.

2. Het bevoegd gezag stelt voorschriften vast met betrekking tot de beoordelingsprocedure en de bij de beoordeling van assistenten in opleiding te hanteren criteria.

Artikel 8

1. Voor het bevoegd gezag wordt voor elke assistent in opleiding een met personeelsbeheer of mede met personeelsbeheer belaste functionaris als mentor aangewezen.

2. De mentor ziet toe op de handhaving van het bij en krachtens dit besluit bepaalde.

Artikel 9

1. Door het bevoegd gezag wordt bij beëindiging van de aanstelling aan de assistent in opleiding een getuigschrift uitgereikt.

2. Het getuigschrift bevat in ieder geval:

- a. een kort overzicht van het verrichte onderzoek alsmede een opgave van de publikaties met betrekking tot dit onderzoek;
- b. een overzicht van het door de assistent in opleiding gevolgd onderwijs.

Artikel 10

1. Voor de assistent in opleiding geldt salarisschaal 10 van bijlage B van het BBRA 1984. Voor het gedeelte van de aanstelling waarin de assistent in opleiding in verband met de opleiding en begeleiding geacht wordt geen produktieve arbeid te verrichten, ontvangt betrokkene geen salaris.

2. Het salaris bedraagt een percentage van het achter het salarisnummer van salarisschaal 10 vermelde salaris, volgens de volgende tabel:

Salarisnummer	Percentage
0	55
1	60
2	70
3	85

3. Het voor de assistent in opleiding op grond van het tweede lid geldende salaris wordt naar boven afgerond tot hele guldens.

4. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid wordt bij aanstelling aan de assistent in opleiding, ongeacht eerder opgedane ervaring, het salaris toegekend dat in de voor betrokkene geldende salarisschaal is vermeld achter het salarisnummer 0.

5. In afwijking van het bepaalde in het vierde lid wordt bij aanstelling aan de assistent in opleiding een salaris toegekend als bedoeld in de in het tweede lid opgenomen tabel, rekening houdend met opgedane werkervaring, indien de betrokkene:

a. hetzij als assistent in opleiding werkzaam was bij een andere rechtspersoon;

b. hetzij in dienstverband was belast met werkzaamheden bestaande in het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en betrokkene naar het oordeel van het college van bestuur op grond van dat onderzoek binnen twee jaren na de aanstelling als assistent in opleiding een proefschrift of proefontwerp kan afronden.

6. Het salaris van de assistent in opleiding wordt periodiek verhoogd tot het naast hogere bedrag van de in het tweede lid vermelde salaristabel. Deze periodieke verhoging wordt voor de eerste maal toegekend met ingang van de eerste dag van de maand, waarin sinds de aanstelling een jaar is verstreken en nadien telkens na één jaar.

7. Nadat salarisnummer 3 is bereikt wordt het salaris niet verder periodiek verhoogd.

Artikel 11

1. De assistent in opleiding die voor de heffing van de loonbelasting is ingedeeld in tariefgroep III en aan wie het salaris berekend overeen-

komstig artikel 10, tweede en derde lid, lager is dan het laagste bedrag voor volwassenen volgens bijlage B van het BBRA 1984, ontvangt van het bevoegd gezag een toelage gelijk aan het verschil tussen deze twee bedragen.

2. De in het eerste lid bedoelde toelage wordt voor de assistent in opleiding die in verband met de vervulling van een deelbetrekking wordt bezoldigd naar een evenredig deel van de aan de volledige betrekking verbonden bezoldiging, in dezelfde evenredigheid verminderd.

3. De in het eerste lid bedoelde toelage gaat in op de eerste dag van de maand waarin de aanspraak ingevolge dat lid is ontstaan.

4. De in het eerste lid bedoelde toelage is geen toelage in de zin van het BBRA 1984.

Artikel 12

Het bevoegd gezag stelt voorschriften vast omtrent de beslechting van geschillen die zich tussen de assistent in opleiding en de bij zijn opleiding en begeleiding betrokken personen en organen kunnen voordoen.

§ 3 De academie-onderzoeker

Artikel 13

1. Voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op specifieke personeelsplaatsen die mede op advies van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen zijn toegewezen kunnen personen die een doctoraat hebben verworven in tijdelijke dienst als academie-onderzoeker worden aangesteld, mits de duur van de aanstelling de tijd van vijf jaren niet te boven gaat.

2. Vóór het verstrijken van de tijd waarvoor de academieonderzoeker ingevolge het eerste lid is aangesteld, onderzoekt het bevoegd gezag of binnen zijn gezagsbereik de academie-onderzoeker een andere mede in verband met de persoonlijkheid en omstandigheden van betrokkene passende betrekking kan worden opgedragen. Indien zulks niet mogelijk blijkt te zijn, wordt aan betrokkene met ingang van het tijdstip waarop de in de eerste volzin bedoelde tijd is verstreken eervol ontslag verleend.

3. De academie-onderzoeker aan wie op grond van het bepaalde in het tweede lid ontslag is verleend, heeft aanspraak op wachtgeld krachtens het Rijkswachtgeldbesluit 1959 (Stb. 319), onverminderd het bepaalde in artikel 5 van dat besluit.

§ 4 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 14

Voor degene die vóór de inwerkingtreding van dit besluit als wetenschappelijk assistent of als wetenschappelijk hoofdassistent is aangesteld, blijven de bepalingen van kracht die vóór die datum met betrekking tot de rechtspositie voor betrokkene golden.

Artikel 15

Dit besluit kan worden aangehaald als Rechtspositieregeling assistenten in opleiding en academie-onderzoekers bij de rijksonderzoekinstellingen.

Artikel 16

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 september 1989 dan wel de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst indien deze plaatsing niet tijdig vóór 1 september 1989 geschiedt.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 oktober 1989, nr. 197.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 30 augustus 1989

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk

Uitgegeven de *negentiende* september 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Per 1 september 1986 trad in werking het besluit van de minister van Onderwijs en Wetenschappen en de minister van Landbouw en Visserij tot regeling van de rechtspositie van een nieuwe personeelscategorie bij het wetenschappelijk onderwijs: de assistenten in opleiding (Rechtspositieregeling assistenten in opleiding; Stb. 1986, 430). Deze nieuwe personeelscategorie komt vanaf 1 september 1986 geleidelijk aan in de plaats van de vóór die datum bij het wetenschappelijk onderwijs aangestelde wetenschappelijk (hoofd)assistenten. Voor hen blijven krachtens overgangsrecht de bestaande bepalingen met betrekking tot hun rechtspositie ook ná 1 september 1986 ongewijzigd gehandhaafd.

Voor een toelichting op de achtergronden en de totstandkoming van deze nieuwe personeelscategorie van assistenten in opleiding (verder aan te duiden als «aio's») verwijs ik naar de nota van toelichting (onderdeel algemeen) van de bovengenoemde algemene maatregel van bestuur. Met ingang van 1 oktober 1987 trad het Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs (Stb. 1987, 393) (en wel de hoofdstukken 1 en 2 van dat besluit) in werking. De bijzondere rechtspositie van de aio's is in dat besluit geregeld in hoofdstuk II, titel III; de bovenvermelde Rechtspositieregeling assistenten in opleiding kwam (op de overgangsbepalingen van artikel 13 en 14 na) per gelijke datum te vervallen.

Door het kabinet is onderkend, dat ook buiten de universiteiten en wel met name bij rijksonderzoeksinstituten deze nieuwe personeelscategorie zou kunnen worden geïntroduceerd. De werksituatie is bij de verschillende rijksonderzoeksinstituten echter niet identiek. Tevens wijkt de taakstelling aldaar af van die van de universiteiten. Een rijksonderzoeksinstituut is geen onderwijsinstelling, terwijl het aldaar verrichte (wetenschappelijk) onderzoek een meer bedrijfsmatig karakter draagt.

Bij die rijksonderzoeksinstituten waar de aio wordt geïntroduceerd zal voor de aio die wordt aangesteld ter vervaardiging van een proefschrift de organisatie moeten worden aangepast in die zin dat er een nauwe samenwerking met een universiteit tot stand zal moeten worden gebracht.

De bijzondere rechtspositie van bij rijksonderzoeksinstituten aan te stellen aio's is – voor zover afwijkend van de rechtspositie van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR; Stb. 1931, 248) en het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren (BBRA 1984; Stb. 1983, 571) – op kernpunten geregeld in de voorliggende rechtspositieregeling.

In § 3 is aandacht besteed aan de bijzondere rechtspositie van bij rijksonderzoeksinstituten eventueel aan te stellen academieonderzoekers.

Deze bijzondere rechtspositie loopt grotendeels parallel aan die van de aio's en academie-onderzoekers bij het wetenschappelijk onderwijs. Dit laat onverlet dat, gezien het specifieke karakter van en de bijzondere werkomstandigheden bij de afzonderlijke rijksonderzoeksinstituten, in de regeling aan het plaatselijk bevoegd gezag voldoende ruimte wordt gelaten voor een nadere uitwerking van de rechtspositie van de aio's en academieonderzoekers.

Voor de meerkosten van de introductie van deze personeelscategorieën zal door de rijksonderzoeksinstituten binnen de eigen begroting financiële dekking moeten worden gevonden.

2. Deregulering

Doelstelling van de voorliggende regelgeving is het geven van een aantal door de bevoegde gezagen te hanteren voorschriften met betrekking tot de bijzondere rechtspositie van aio's en academie-onderzoekers in dienst van rijksonderzoeksinstituten.

Voor zover in dit besluit niet anders is bepaald vallen de aio's en academie-onderzoekers bij de rijksonderzoeksinstituten onder de werking van de rechtspositieregelgeving, die ook voor het overige personeel van het desbetreffende rijksonderzoeksinstituut van kracht is.

Het bestuur van het rijksonderzoeksinstituut is blijkens dit besluit belast met de nadere uitwerking van deze regelgeving. Er worden geen nieuwe bestuursinstrumenten gecreëerd.

Voor de uitvoering en financiering van deze regeling worden geen nieuwe organen in het leven geroepen.

Introductie van de aio bij de rijksonderzoeksinstituten brengt aldaar een verzwarend van de bestuurlijke en organisatorische lasten met zich.

Zo zal het noodzakelijk zijn om voor iedere aio afzonderlijk een opleidings- en begeleidingsplan op te stellen, waarvan de inhoud afgestemd zal moeten zijn op de concrete situatie van de desbetreffende aio.

3. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel zijn de begripsomschrijvingen opgenomen welke in het kader van dit besluit van belang zijn. Daarbij verdient met name aandacht de begripsomschrijving van de aio waaruit duidelijk het verschil in functie-inhoud met de reguliere bij het rijksonderzoeksinstituut werkzame wetenschappelijk onderzoeker naar voren komt. Laatstgenoemde onderzoeker wordt in tegenstelling tot de assistent in opleiding voor de volledige aanstellingstijd ingeschakeld in de produktieve onderzoektaakstelling van het desbetreffende instituut, dit afgezien van het incidenteel in diensttijd volgen van cursussen, bijwonen van congressen, welke passen in de taakstelling van de desbetreffende onderzoekinstelling. Dit geldt ook voor de academie-onderzoeker die in tegenstelling tot de aio niet in opleiding is en voor wie het ARAR en het BBRA 1984 integraal van toepassing is.

Artikel 3

De bij een aantal rijksonderzoeksinstituten mogelijk introduceren nieuwe personeelscategorie van aio's is, evenals het overige personeel dat is aangesteld bij de instituten, rijksoverheidspersoneel. De aio is als zodanig ambtenaar in de zin van het ARAR, het BBRA 1984 en de andere voor het rijksoverheidspersoneel bestaande rechtspositionele regelgeving. In dit besluit staan slechts die onderdelen van de rechtspositie vermeld, die afwijken van die van het overige overheidspersoneel.

De in het eerste lid van dit artikel aangegeven artikelen uit het ARAR zijn op de aio niet van toepassing, omdat daarvoor in het besluit afwijkende voorschriften zijn getroffen. Het tweede lid vermeldt welke artikelen uit het BBRA 1984 niet van toepassing zijn op de aio. Voor wat betreft de artikelen 6 en 7 van dat bezoldigingsbesluit geeft dit besluit een afwijkende voorziening. Evenals voor de (hoofd)assistenten het geval was worden de toelagen voor onregelmatige dienst en de overwerkvergoeding bedoeld in de artikelen 17, 18 resp. 23 van het BBRA 1984 niet toegekend aan de aio, gelet op de aard en het niveau van deze functie.

Artikel 4

De aanstellingsgrond in het eerste lid van dit artikel is zoveel mogelijk analoog geformuleerd aan artikel 6, tweede lid, onder f, van het ARAR. Het is wenselijk dat bij de aanstelling afspraken worden gemaakt omtrent de doelstellingen van de aanstelling en dat deze worden vastgelegd in de in overleg tussen het rijksonderzoekinstituut en de toekomstige aio op te maken akte van aanstelling. Het vastleggen van deze afspraken heeft blijkens het tweede lid van dit artikel de vorm van een eenzijdige rechtshandeling.

Niettemin is deze rechtshandeling naar de inhoud tweezijdig: de toekomstige aio gaat ermee akkoord onder het regime van die afspraken te worden aangesteld.

De aanstellingsduur voor een aio die wordt aangesteld ter vervaardiging van een proefschrift dan wel proefontwerp bedraagt maximaal 4 jaar. Voor de aio waarvan het dienstverband niet is gericht op promotie, maar waarbij de aanstelling plaatsvindt ter verdere wetenschappelijke vorming en opleiding bedraagt de maximale aanstellingsduur 2 jaren. Met name kan hierbij worden gedacht aan de figuur van ontwerper in opleiding bij technische richtingen en aan de figuur van onderzoeker in opleiding op het gebied van natuurwetenschappen. De resultaten van de aio die is aangesteld voor de duur van ten hoogste 2 jaren, worden eveneens vastgelegd in wetenschappelijke publikaties.

Dit artikel regelt niet de verdeling van het aantal aio's die voor ten hoogste 4 dan wel ten hoogste 2 jaren worden aangesteld. Dat is een zaak van interne planvorming binnen het rijksonderzoekinstituut. Verlenging van de aanstelling, geregeld in het vijfde lid van dit artikel, zal alleen bij hoge uitzondering plaatsvinden.

Het zesde lid van dit artikel bepaalt dat in voorkomende gevallen de aanstelling van de aio die is aangesteld voor een periode van 2 jaren en die tot promoveren in staat blijkt te zijn, kan worden omgezet in een aanstelling gericht op promotie, met dien verstande dat – behoudens de verlengingsmogelijkheid, bedoeld in het vijfde lid van dit artikel – de totale termijn waarin de aio op grond van achtereenvolgens het vierde en derde lid van dit artikel werkzaam is, de termijn van vier jaren niet mag overschrijden.

Het zevende lid van dit artikel bepaalt dat de aanstelling als regel geschiedt voor de volledige werktijd. De eisen die de functie stelt brengen mee dat een aanstelling in deeltijd niet in de rede ligt.

Hieraan wordt toegevoegd, dat indien niettemin toch een deeltijdse aanstelling wordt gehanteerd, het totale tijdsvolume van de aanstelling de 2 onderscheidenlijk 4 volle jaren niet mag overschrijden. Het produkt van de aanstellingsomvang en de aanstellingsduur kan dus niet meer zijn dan 2, onderscheidenlijk 4 jaren.

Daarbij dienen de factoren aanstellingsduur en omvang van de aanstelling in redelijk evenwicht tot elkaar te staan: een aanstellingsomvang van 8/10 weektaak met derhalve een voor de betrokken aio tot 5 jaar verlengde aanstellingsduur is redelijk evenwichtig; een aanstellingsomvang van bij voorbeeld 5/10 weektaak en een bijgevolg tot 8 jaar verlengde aanstellingsduur is dat niet meer.

Het achtste lid beoogt te garanderen dat de aio zo volledig mogelijk op de hoogte is of wordt gesteld van de rechten en verplichtingen, die uit de aanstelling als aio voortvloeien. Eventuele wijzigingen of aanvullingen van de hier bedoelde reglementen en het opleidings- en begeleidingsplan worden de aio, conform artikel 12b van het ARAR, schriftelijk medegedeeld. Ten slotte wordt opgemerkt dat het van belang is dat de naam van de mentor op het moment van de aanstelling ook bij de aio bekend is.

Artikel 5

De aio zal in geen enkel opzicht worden belast met beheerstaken. Als personeelslid van het rijksonderzoekinstituut kan de aio wel participeren in een dienstcommissie. Dat recht kan betrokkene niet worden ontzegd. Hierbij dient echter te worden bedacht dat de eisen die de functie van aio stelt vanzelfsprekend beperkingen met zich brengen voor de mogelijkheden om op adequate wijze een vruchtbare bijdrage te leveren aan medezeggenschapsactiviteiten, aangezien de door de aio te besteden tijd aan onderzoek en te ontvangen onderwijs daardoor niet in het gedrang dient te komen. De aio moet in staat worden gesteld veel tijd te besteden aan wetenschappelijk onderzoek. Het tweede lid van artikel 5 stelt deze tijd, met inbegrip van de tijd nodig voor opleiding en begeleiding, op ten minste 75 procent.

Derhalve zal de omvang van de werktijd te besteden aan de werkzaamheden bedoeld in het derde lid van het artikel op jaarbasis, niet meer kunnen zijn dan 25 procent van de tijd waarvoor de aio is aangesteld. In die gevallen waarin het toepassen van wetenschappelijke inzichten een interactie van praktijk en onderhoud verlangt, is het aan te bevelen binnen de tijdsbesteding ruimte te laten voor het leggen en onderhouden van contacten met het bedrijfsleven.

Artikel 6

De strekking van dit artikel komt erop neer dat aanstelling als aio pas kan plaatsvinden wanneer vaststaat dat voor opleiding en begeleiding zal worden zorg gedragen.

Aangezien het rijksonderzoekinstituut uitsluitend een taak heeft ten aanzien van het wetenschappelijk onderzoek en niet ten aanzien van het onderwijs, is het noodzakelijk dat de onderzoeksinstituten met de universiteiten (raam)overeenkomsten sluiten, waarin afspraken over de opleiding en begeleiding, met name in verband met de promotie, worden vastgelegd. Ingeval de aio wordt aangesteld ter vervaardiging van een proefschrift geschiedt de aanstelling niet dan nadat die afspraken zijn vastgelegd in het opleidings- en begeleidingsplan. Het opleidings- en begeleidingsplan wordt door het bevoegd gezag vastgesteld na overleg met de aan te stellen aio en in overeenstemming met de aangewezen begeleider dan wel promotor.

Ingeval een aio wordt aangesteld ter vervaardiging van een proefschrift, dient door het college van decanen van de betrokken universiteit een hoogleraar als promotor te worden aangewezen. Het bevoegd gezag zal in overleg en in overeenstemming met de eerdergenoemde personen het opleidings- en begeleidingsplan na ommekomst van 1 jaar voor de verdere duur van de aanstelling nader invullen. Het plan kan zo nodig van jaar tot jaar worden bijgesteld.

In het vierde lid, onder b, van dit artikel is bepaald dat in het plan moet worden vastgelegd wie de begeleider en, ingeval promotie wordt beoogd, wie de promotor zal zijn. Nu de begeleiding tot promotie uitsluitend buiten het instituut kan plaatsvinden, is het gewenst dat voor de meer dagelijkse begeleiding van de aio een wetenschappelijk onderzoeker binnen het instituut als begeleider wordt aangewezen. De begeleider is te beschouwen als de raadsman die de aio kan stimuleren zowel ten aanzien van zijn theoretische vorming als voor wat betreft zijn praktische scholing en tot wie de aio zich steeds moet kunnen wenden om problemen in verband met zijn wetenschappelijk werk te bespreken. Bij de wijze waarop de aio kennis en vaardigheden dient te verwerven kan worden gedacht aan door de aio te volgen (speciale) seminars, colloquia en andere vormen van cursorisch onderwijs, zo nodig af te

ronden met het afleggen van een tentamen of examen. Ook kan in voorkomende gevallen het volgen van stages van nut zijn.

Artikel 7

De beoordeling van de aio is gericht op geheel eigen aspecten, die nopen tot afwijking van het gangbare beoordelingsregime. Artikel 71 van het ARAR, waarin de basis wordt gelegd voor beoordeling van rijksambtenaren, is in artikel 3, eerste lid, van dit besluit daarom ook voor de aio niet van toepassing verklaard. Dat beoordelingsregime gaat uit van een pure werksituatie: het is niet toegesneden op de leer/werksituatie van de aio. Daarvoor treedt in de plaats de beoordeling, bedoeld in artikel 7 van dit besluit. Bij de door het bevoegd gezag op grond van het tweede lid van dit artikel vast te stellen nadere uitwerking van die regeling kan, voor zover mogelijk, aansluiting worden gezocht bij het Beoordelingsvoorschrift Burgerlijk Rijkspersoneel 1985. In het eerste lid van dit artikel is geregeld de verplichting tot beoordeling na 1 jaar.

Indien op grond van de beoordeling na 1 jaar de verwachting is gewettigd dat betrokkene de in de aanstelling omschreven doelstellingen niet zal bereiken, althans niet binnen de gestelde termijn, zal ontslag op grond van artikel 95, zesde lid, van het ARAR moeten worden overwogen. Een goede beoordeling brengt de inspanningsverplichting met zich van de ter zake verantwoordelijken om de aio tot promotie te brengen dan wel om de betrokkene anderszins in staat te stellen de in de aanstelling omschreven doelstellingen te bereiken.

De beoordeling van de aio die is aangesteld voor een periode van 2 jaar, heeft een geheel eigen karakter en dient tengevolge op die eigen aspecten gericht te zijn. Bij het opstellen van de beoordeling zullen de begeleider en, ingeval promotie wordt beoogd, de promotor een belangrijke rol spelen. Ook over de wijze waarop de promotor betrokken zal zijn bij de beoordeling dienen in het kader van de raamovereenkomsten tussen de instituten en universiteiten, afspraken te worden gemaakt.

De door het bevoegd gezag vast te stellen voorschriften met betrekking tot de beoordelingsprocedure en de bij de beoordeling te hanteren criteria, zullen met betrekking tot de voorbereiding van de promotie zelf, instemming behoeven van de betreffende universiteiten en de desbetreffende promotor. Het is gewenst om ook een ambtenaar belast met personeelsbeheer, bij voorbeeld de mentor, bij de opstelling van de beoordeling van de aio te betrekken.

Artikel 8

Gelet op de specifieke rechtspositie van de aio, gelegen in het recht op intensieve opleiding en begeleiding en in het recht om de tijd waarvoor de aio is aangesteld met inbegrip van de te ontvangen opleiding en begeleiding volledig te kunnen besteden aan wetenschappelijk onderzoek, is het noodzakelijk om aan elke aio een personeelsfunctionaris als mentor toe te wijzen die deze specifieke aspecten bewaakt. De mentor zal doorgaans meerdere aio's onder zijn hoede hebben. Van belang is dat de mentor op enige afstand staat van de directe werkrelaties, zodat hij op objectieve wijze op de handhaving van hetgeen is bepaald en afgesproken kan toezien. In gevallen dat er geen personeelsfunctionaris beschikbaar is, kan een functionaris die mede met personeelsbeheerstaken is belast als mentor worden aangewezen.

Artikel 9

Bij (tussentijdse) beëindiging van het dienstverband kan een getuigschrift – ook internationaal gezien – van waarde zijn omdat het een overzicht bevat van hetgeen door de betreffende aio aan wetenschappelijk onderzoek is verricht.

Artikel 10 Bezoldiging

De salariëring van de aio sluit volledig aan bij die van de aio's bij de rijksuniversiteiten. Het salaris bedraagt een bepaald percentage van salarisschaal 10 van bijlage B van het BBRA 1984. Dit percentage komt bij benadering overeen met dat deel van de werktijd waarvoor de aio's produktieve arbeid verrichten. Deze produktieve arbeid betreft het zelfstandig, individueel of in teamverband, uit te voeren wetenschappelijk onderzoek en het verrichten van medezeggenschapsactiviteiten. De overige werktijd is bestemd voor de opleiding van betrokkene, waarbij begeleiding in belangrijke mate verweven kan zijn met het eigenlijke onderzoekwerk.

Nog opgemerkt zij dat er geen rechtstreeks verband bestaat tussen de percentages genoemd in het tweede lid van dit artikel en de 75 procent genoemd in artikel 5, tweede lid. Laatstgenoemde bepaling heeft het karakter van een garantiebepaling: ten minste 75 procent moet worden besteed aan wetenschappelijk onderzoek, met inbegrip van opleiding en begeleiding. Een gedeelte van deze 75 procent zal produktieve arbeid zijn, een ander gedeelte leertijd. De maximaal 25 procent van de werktijd die resteert zal geheel uit produktieve arbeid bestaan.

Het aio-schap zal in de tijd zoveel mogelijk direct moeten aansluiten op de afronding van de eerste fase. Het ligt niet in de rede om personen als aio aan te stellen die reeds elders ervaring in wetenschappelijk onderzoek of anderszins relevante ervaring hebben opgedaan. Daarom is inpassing op salarisnummer 0 bij de aanvang van het dienstverband dwingend voorgeschreven. Een inschaling waarbij rekening wordt gehouden met ervaring zou ook niet passen bij de aard van het dienstverband, waarbij immers in de eerste jaren sterk de nadruk ligt op opleidingselementen. Hierop zijn twee uitzonderingen. In de eerste plaats het geval dat een aio als aio overgaat van de ene rechtspersoon naar een andere, waarbij te denken aan een overgang binnen het circuit van (rijks)onderzoeksinstituten, (rijks)universiteiten, NWO en dergelijke. Alsdan dient de nieuwe aanstelling te worden gezien als een voortzetting van de eerste aanstelling. In de tweede plaats het geval dat betrokkene, vóór zijn aanstelling als aio, in dienstverband was belast met werkzaamheden bestaande in het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en dat betrokkene naar het oordeel van het bevoegd gezag een proefschrift of proefontwerp op grond van dat onderzoek binnen 2 jaren na de aanstelling als aio kan afronden. Dit heeft derhalve gevolgen voor zowel de inschaling als de duur van de aanstelling. Met betrekking tot de inschaling zij verwezen naar het vijfde lid van dit artikel.

Met betrekking tot de duur spreekt het wat betreft het eerste geval voor zichzelf dat de termijnen genoemd in artikel 4 zien op de gehele periode van de aio-aanstelling: de eerste aanstelling en de voortzetting bij een andere rechtspersoon mogen tezamen de periode van 2 respectievelijk 4 jaar niet overschrijden, behoudens de in het vijfde en het zesde lid van artikel 4 genoemde verlengingsmogelijkheden.

Hoewel het gestelde in artikel 10 daarop geen betrekking heeft merk ik voor de volledigheid op, dat de uitzondering die op het Abp-ambtenaarschap wordt gemaakt in artikel 1, sub t, van het koninklijk besluit van 12 januari 1966 (houdende aanwijzing van personen bedoeld in de artikelen B 1, B 2 en B 3 van de Abp-wet, die geen ambtenaar in de zin van de

Abp-wet zijn; Stb. 1966, 8) voor personen die hoofdzakelijk ten behoeve van een wetenschappelijke of praktische opleiding of vorming in dienst zijn genomen, niet geldt voor de aio, zomin als deze uitzondering geldt en gold voor wetenschappelijk assistenten, arts-assistenten en leerling-verpleegkundigen. De aio is derhalve ambtenaar in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Artikel 11

Artikel 11 geeft voor de aio bij de rijksonderzoeksinstituten een overeenkomstige voorziening als die welke van kracht is voor de aio's aan de rijksuniversiteiten (artikel 5b van het Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs/BBWO 1984; Stb. 1984, 225). Bij de stelselwijziging ziektekostenverzekering in april 1986 is de vrijwillige ziekenfondsverzekering opgeheven, ten gevolge waarvan wettelijke heffingen door alle verzekeringsmaatschappijen in rekening worden gebracht. Dit betekent zowel voor de aio in dienst van de rijksuniversiteiten als voor de aio in dienst van de rijksonderzoeksinstituten een verhoging van de helft van de maximum-premie voor een standaardpakket ziektekostenverzekering. Bij de berekening van het salaris van de aio was vorenbedoelde op komst zijnde wijziging en het effect op het netto-salaris van de aio nog niet bekend. Inmiddels is gebleken dat alleenverdienende aio's (gehuwd of ongehuwd samenwonend met een partner zonder inkomen; fiscale tariefgroep III) bij de rijksuniversiteiten met een aanvangsalaris van bruto f 1.758,- per maand, als geregeld in het BBWO, ten gevolge van de verhoging van de door betrokkene te betalen premie, een netto besteedbaar inkomen overhielden dat beneden het bijstandsniveau ligt van de desbetreffende tariefgroep. Dit onbedoelde effect van de stelselwijziging ziektekostenverzekering beperkt zich tot die aio's die vallen onder de fiscale tariefgroep III.

Slechts in een aantal gemeenten hebben de sociale diensten deze categorie aio's een aanvullende bijstandsuitkering verleend. De sociale diensten in de overige gemeenten verleenden géén aanvullende bijstandsuitkering omdat volgens die diensten een aio niet beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. De in artikel 11 opgenomen voorziening (resp. die van artikel 5b BBWO 1984) beoogt het vorenomschreven onbedoelde effect ongedaan te maken. Het beleid ten aanzien van aio's mag niet worden gefrustreerd door onbedoelde inkomenseffecten.

Om de groep van personeelsleden waarvoor artikel 11 is opgesteld herkenbaar en ten behoeve van de toepassing van het artikel hanteerbaar te definiëren is ervoor gekozen aan te sluiten bij de tariefgroepindeling op basis waarvan de loonbelasting wordt berekend. In de salarisadministratie is loonbelastingtariefgroep III van kracht voor de gehuwde (of de wat betreft relatievorm daarmee gelijkgestelde) alleenverdienende aio's. Om het beoogde doel te bereiken is gekozen voor een constructie waarbij aan de betrokken aio een toelage wordt toegekend, zodanig dat hun salaris niet lager is dan het laagste bedrag voor volwassenen volgens bijlage B van het BBRA 1984.

Met deze voorziening wordt beoogd een aanvulling te geven met een netto bedrag op het netto salaris van de betrokken aio. Om dit te bereiken is uit oogpunt van doelmatigheid gekozen voor een constructie waarbij wordt gewerkt met bruto bedragen. De toelage is geen toelage in de zin van het BBRA 1984 en valt dus niet onder het begrip bezoldiging als bedoeld in het besluit. Aangezien deze toelagen uitkeringen betreffen wegens bijzondere omstandigheden betrekking hebbend op de ambtenaar en zijn gezin behoren deze toelagen niet tot het ambtelijk inkomen in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet, ingevolgt artikel C1, onder f van die wet.

In het tweede lid van artikel 11 is geregeld de toekenning van de toelage in het geval dat de aio een deeltijdaanstelling heeft.

De regeling van artikel 11 heeft het karakter van een voorlopige voorziening. Dit betekent dat in deze een structurele oplossing nog moet worden gevonden. In het kader van een toekomstige evaluatie van de aio-regeling zal deze problematiek in relatie tot hun salariëring in het algemeen nader worden gezien.

Artikel 12

In dit besluit is de bijzondere rechtspositie van de bij de rijksonderzoeksinstituten aan te stellen aio's vastgelegd, voorzover die afwijkend is van die van het ARAR en het BBRA '84, welke beide rechtspositiereglementen voor het overige onverkort van toepassing zijn op deze bijzondere personeelscategorie. De bijzondere positie van de aio's wordt gekenmerkt doordat deze naast elementen van een arbeidsverhouding ook elementen van opleiding en begeleiding bevat.

Gelet op de afwijkende positie die de aio daardoor op een aantal punten ten opzichte van het reguliere personeel inneemt is het wenselijk, dat voorzover het gaat om individuele geschillen over die bijzondere positie tussen de aio en de bij zijn opleiding en begeleiding betrokken organen of personen deze door de aio bij het betrokken rijksonderzoeksinstituut in een beroepsgang ter toetsing kunnen worden voorgelegd. Hiertoe dient het bevoegd gezag te voorzien in een geschillenregeling.

Artikel 13

In dit artikel wordt de mogelijkheid geopend van tijdelijke aanstelling (maximaal 5 jaar) van aio's die gepromoveerd zijn. De onderzoeksinstituten kunnen op deze wijze een dergelijke functionaris een zeker loopbaanperspectief bieden.

De academie-onderzoeker is als «fellow» geïntroduceerd in de beleidsnota Beiaard (Kamerstukken II, 1983-1984, 18 320). Nadien is de mogelijkheid tot tijdelijke aanstelling van de academie-onderzoeker geregeld in het Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs (artikel 9, tweede lid, sub i).

Door de aanstelling van deze onderzoekers bij de onderzoeksinstituten na hun promotie mogelijk te maken, kunnen zij als academie-onderzoekers zich gedurende 3 of (maximaal) 5 jaar door het verrichten van excellent wetenschappelijk onderzoek verder bekwamen. Daardoor ontstaat voor hen uitzicht op vervulling van hoog gekwalificeerde plaatsen op het terrein van het wetenschappelijk onderzoek binnen hetzelfde instituut, de universiteiten, andere onderzoeksinstituten en het bedrijfsleven.

Het tweede lid verplicht het bevoegd gezag tot een herplaatsingsonderzoek van de academie-onderzoeker wiens benoemingstermijn afloopt. Het derde lid garandeert de academie-onderzoeker aan wie ontslag is verleend, een wachtgeld krachtens het Rijkswachtgeldbesluit 1959.

Artikel 14

Het in dit artikel geregelde overgangsrecht bepaalt dat voor de zittende wetenschappelijk assistenten de vóór de inwerkingtreding van dit besluit voor hen geldende bepalingen met betrekking tot de rechtspositie hun gelding behouden.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk